

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — з Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год 4-їй поноудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Колзника (Гіндго ч. 9) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавелана.

Рукописи звергає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатаї вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Наполохані Румуни.

Румунський посол з Буковини, Горюїсі — recte Попович — розкинув був на однім з послідних засідань державної ради по пультітах німецької лівниці політичну брошюру, видану у Відні*) а надписану: «Die Slavisirung der Bukowina im XIX. Jahrhundert als Ausgangspunkt grosspolnischer Zukunftspolitik — von einem Bukowiner Rumänen». Пос. Попович належить до сторонництва «молодої Румунії», котрої органом є «Patria», дневник, голосячий державне об'єдненє всіх Румунів. Щоби зрозуміти тенденцію згаданої брошюри, замітимо передовсім, що пос. Попович заходив ся вже минулого року у Відні в парламенті, а також в буковинськїм соїмі над зложенєм коаліції між румунськими а німецькими послами проти буковинських Русинів. Доси, як звісно, угрупованє національних сторонництв в буковинськїм соїмі було таке, що послы рускі, німецькі (між ними жиди), вірменські і польські становили правицю і центр проти румунської лівниці і через сю сполуку спинали панрумунські змаганя «молодої Румунії» і насильне румуньщенє Буковини. Торічні заходи пос. Поповича коло зложеня згаданої коаліції німецько-румунської не вінчали ся однакож успіхом. Видко, що ні Німці ні Поляки, а тим менше переслідовані в Румунії Жиди, не мали ніякого інтересу, піддержувати румунську лівницю в буковинськїм соїмі на свою шкоду і порабощенє руского народу. Але що не повело ся пос. Поповичу осягнути закулісовою акцією, — котра для нас не була тайною — се задумав пос. Попович довершити своєю брошюрою. Головна мисль брошюри така:

«Буковина — се румунський край, ру-

мунська національна посілість. Руский на- рід — се захожий елемент. По прилученю Буковини до Австрії (1775 р.) було Русинів на Буковині ледви 7000 душ. Система правительства і руска агітация з Галичини зручили однакож сю румунську країну і довели до того, що в 1890 році перепись народна виказала на Буковині 268.000 Русинів проти 208.000 Румунів. Розуміє ся, що ся перепись невірна (каже пос. П.). Румунський нарид руцить ся на очах. Румунський селянин в третій генерації стає вже Русином. Границя етнографічна буковинської Руси посуває ся чим-раз дальше на полудне. Навіть румунська інтелігенция руцить ся і не дбає про удержанє румунського елементу. Ще 50 літ, а з Румунів не буде сліду на Буковині! Правительство піддержує руский рух. Русини з'організовані виступають агресивно проти Румунів. Они руцять посредством школи румунських дітий. Плян їх такий, щоби ще загорнути для себе православну єрархію і заволодіти цілим краєм. Коли-ж се стане ся, тоді викинуть Русини німецький урядовий язык з Буковини і заведуть руский, а вкінци покладуть они на Буковині основи до великої руско-української держави під протекторатом Австрії. Ся держава обійме всю Галичину, навіть і східний Шлеск, всю полудневу Росию, а східними своїми границями опре ся аж о Кавказ. Поляки сприяють сим плянам Русинів в надії, що і они притім воскресять свою Польщу. Тому панове Німці, habt Acht, бо на вас іде гроза не від нас, Румунів, а від Русинів. Тому, правительство, зміни свою систему на Буковині і прийди нам в поміч проти сеї славянської лявіни. Ми, Румуни, вірні союзники Німеччини. Поляки і Русини намірили з Австрії зробити славянську державу, ворожу Німеччині і Росії. Тому habt Acht і Германія і Росія!» — Такий зміст брошюри.

Ми би радо поспорили з єї автором, коли-б не обставина, що пос. Попович в цілій своїй розвідці уволікає ся лише фантазією і якимись сонними привидами, котрими полохає не лише себе, але і Німців, Германію та Росию. По тій причині лише легко діткнемо ся дечого з сеї брошюри, от хочби шкільної справи, позаяк пос. Попович удержує, мов то правительство австрійске і Русини посредством школи винародовили Румунів.

Тож най прийме пос. Попович до відомости, що австрійске правительство по прилученю Буковини в ері Йосифа II. заклало на Буковині лише німецькі школи, а учителями сеї школи настановлювано людий, що володіли німецькою і волоскою (румунською) мовою. Про руску мову зовсім не дбано. Що по прилученю Буковини до Галичини (в 1786 р.) за часів Леопольда II. і Франца I. школи народні на Буковині віддано під управу латинського духовенства, та що в слід за тим в згаданих школах учено опята лише по німецьки, польски і — волоски. Лише в деяких приватних школах учили дяки руско-церковної мови, а і се уважано в горі за московську пропаганду. Що такий стан річи трівав аж до 1848 р., а навіть аж до 1867 р., де вперва руска мова здобула собі на основі конституції право горожанства. Але і по 1867 році дуже звільна входила в народну школу. Румунські митрополити систематично волощили рускі села і школи. Єсли хто, то руский нарид на Буковині не мав ні звідки помочи, бо система правительства до часів Кравзого була майже заєдно ворожа Русинам, а прихильна лише Німцям та Волохам. Се факти, котрих не годен ніхто заперечити. Пропітучне руцненє румунської (!) Буковини в 19. віці може проте маячити лише той, хто не знає розвою народних шкіль на Буковині і роботу румунських консисторій. Що

6

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Чужиниця?

УПРАВИТЕЛЬ.

Здаєть ся. В кождім разі приїхали обі з заграниці. Якось перед тижнем. Давнійше не було їх тут ніколи.

ПРОФЕСОР РУБЕК

глядить на нього; рішучо.

Йї саме я бачив вині в ночі в парку.

УПРАВИТЕЛЬ.

Так, так, рішучо. Я погадав собі сейчас.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Як ся жінка називаєть ся, пане управитель?

УПРАВИТЕЛЬ.

Записала ся як: де Сатов з товаришкою. Більше не знаємо ніщо.

ПРОФЕСОР РУБЕК

нагадує собі.

Сатов? Сатов — ?

МАЯ

сьмієть ся злобно.

Знаєш може кого, що називаєть ся так, Рубеку? Що?

ПРОФЕСОР РУБЕК

перечить головою.

Нї, цілком ні. — Сатов? Звучить як російське. В кождім разі словянське.

До управителя.

Якою мовою говорить?

УПРАВИТЕЛЬ.

Коли обі сі жінки розмавляють зі собою, то говорять якоюсь незрозумілою мовою. Але зрештою говорять дуже добре по норвежськи.

ПРОФЕСОР РУБЕК

чудуєть ся.

По норвежськи? Але ви не ошибаєть ся?

УПРАВИТЕЛЬ.

Нї, не можу ошибати ся.

ПРОФЕСОР РУБЕК

глядить на нього уважно.

Ви чули самі?

УПРАВИТЕЛЬ.

Так. Я говорив сам із нею. Богато разів. Хоч правда лише по кілька слів. Вона дуже скупа на слова. Але —

ПРОФЕСОР РУБЕК.

По норвежськи?

УПРАВИТЕЛЬ.

Чисто, добре по норвежськи. Можна сказати з легонькою закраскою північно-норвежського акценту.

ПРОФЕСОР РУБЕК

дивить ся зворушений перед себе; шепче.

І се також.

МАЯ

здивована трога і тронута немилу.

Може ся жінка було коли твоїм модельом, Рубеку? Нагадай собі!

ПРОФЕСОР РУБЕК

глядить на неї гостро.

Модельом!

МАЯ

зі злобною усмішкою.

Ну, так, в молодих твоїх роках. Бо ти мусів мати таку безліч моделів. Давнійше, розумієть ся.

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд до Львова		Поїзд зі Львова	
посп. особ.	приходять о годині	посп. особ.	відходять о годині
	6:10 з Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова	6:20 до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50 з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15 до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	7:10 з Зимної-води	6:30 до Іцкан (Галац, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:40 з Янова	8:45 до Кракова (Відня, Варшави, Стружа	
	7:55 з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:10 до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	7:44 з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:25 до Янова	
	8:05 на дв. головний	9:35 до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.	
	8:15 з Сокаля, Рави рускої	9:53 до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
1:30	9:00 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	10:10 до Беца, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
	11:15 з Ярослава і Любачова	12:50 до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
1:50	11:55 з Іцкан, Чернівців і Станиславова	2:15 до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:01 з Янова	9:45 до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
	1:40 зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	3:05 до Кракова (Відня) Хавічки ч. Рашів	
2:20	5:15 з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3:15 до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2:35	5:40 на дв. голов.	3:20 до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
	5:55 з Сокаля, Беца і Любачова	3:26 до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
		5:25 до Ярослава	
Ніч		Ніч	
8:45	6:10 з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	5:21 до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20 з Іцкан, Сучави	6:40 до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50 до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58 з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:00 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15 з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:10 до Сокаля і Рави рускої	
	9:21 з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:20 до Тернополя дворець головний	
	9:55 з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту	7:42 до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10 з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	8:35 до Янова від 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08 з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	9:10 до Іцкан від 1. чер. до 30. жов. в і св.	
	10:25 на дв. голов.	2:36 10:40 до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави	
	10:30 з Лавочного (Пешту) Хирова	10:50 до Кракова (Відня, Варшави), Ся на	
	12:10 зі Скольного, Калуша	11:10 до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	3:05 з Підволочиск на дворець Підзамче	11:32 до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави	
	3:30 на дворець головний	4:10 до Кракова (Відня, Берлина)	
2:16	6:00 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	5:50 до Брухович від 7. мая до 10. вер.	

ЗАМІТКА: Пору нічна числиться ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівниться ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Я Анна Чільяг

з моїм 180 сантим. довгим, густим великанським волосем Лорелія одержала її на 14-місячній ужитку помади винайденої мною. Помаду єю узнали усі найславніші поваги, яко одиноке средство проти випадано волоса, як також для скріплення поросту цибульок; у мужчин скріплює повний та буйний помет борода і падає волосся в короткій природній полиск та густість і хоронить зарізом передвчасним сивінем волоса до найпознійшої старости.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2 зр., 3 зр. і 5 зр.

Висилає поштою що дня за попереднім присланем належитости або за послідлатою просто з фабрики.

Anna Csillag,

Wien I, Seilergasse Nr. 5.

4-20

**ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол**

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
порукає:

дахівки подвійні вальцовані — системи вінербергської — барви червоної або чорної;
пурки дренові різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

3—20

З а р я д.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЪСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першім місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу життєв; обезпечитись можна через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Днѣстеръ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Днѣстеръ“.

РІК ЗАСНОВАНЯ 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЪСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	
Резерва премій	148.480 „ — „	486.145 кор. 92 сот.
„ спеціальна	1.684 „ 80 „	
Фонд основний	72.000 „ — „	
„ емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи „Днѣстра“ дуже умірковані, услівя обезпечень корисні, а шкоди ліквідують ся безпоболючо. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669,565 кор. 38 сот. **Поліси „Днѣстра“** приймає Банк краєвий при пажичьих гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкорисніші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Днѣстра“, приймає ся. „Днѣстеръ“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Важне для всіх!
На- **КАЛЬОШІ** найгірше
правляє **Кальоші** знищені
як також **мужеску, дамску і діточу обуву.**
виконує

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цінах

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.